KiFiD
Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 85 d.d. 26 april 2010
(mr B. Sluijters, voorzitter, mr drs M.L. Hendrikse en mr A.W.H. Vink)

1. Procedure

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken:
- de door partijen met de Ombudsman Financiële Dienstverlening gevoerde correspondentie;
- het door Consument ingevulde en ondertekende vragenformulier met bijlagen, ontvangen op 15 januari 2009;
- het antwoord van Aangeslotene van 16 oktober 2009;
- de repliek van Consument van 27 oktober 2009;
- de dupliek van Aangeslotene van 13 november 2009.

De Commissie heeft vastgesteld dat tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening niet tot oplossing van het geschil heeft geleid.

De Commissie heeft voorts vastgesteld dat beide partijen het advies als bindend zullen aanvaarden.

De Commissie heeft partijen opgeroepen voor een mondelinge behandeling te Den Haag op dinsdag 13 april 2010.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:
Consument heeft in 2006 Aangeslotene verzocht om waardeoverdracht van twee pensioenverzekeringen naar een bedrijfstakpensioenfonds. Aanvankelijk heeft Aangeslotene waardeoverdracht geweigerd omdat de pensioenverzekeringen van Consument wegens diens ontslag vóór 8 juli 1994 premievrij zijn gemaakt en het wettelijk recht op overdracht niet van toepassing is. Later heeft Aangeslotene te kennen gegeven aan waardeoverdracht mee te willen werken indien het bedrijfstakpensioenfonds een actuariële gelijkwaardigheidverklaring ondertekent. Het bedrijfstakpensioenfonds heeft echter geweigerd om dat te doen.

3. Geschil

3.1 Consument vordert: vergoeding van zijn schade doordat Aangeslotene niet heeft meegewerkt aan de waardeoverdrachten.

3.2 Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslagen.
Consument heeft al in 1990 en in 1996 en 1997 Aangeslotene tevergeefs om waardeoverdracht van zijn pensioenverzekeringen verzocht. Zijn verzoeken in 2006 en 2007 betroffen de waardeoverdracht naar een bedrijfstakpensioenfonds en toen kwam Aangeslotene weer met ondeugdelijke gronden om er niet aan mee te werken.
Door de weigerachtigheid van Aangeslotene mist Consument de indexatie van de polissen vanaf 1990 en zit hij met een enorme pensioenbreuk. De indexatie was bij Aangeslotene nihil, en zou bij het bedrijfstakpensioenfonds in totaal ongeveer 60% zijn geweest. De schade van Consument beloopt daardoor in totaal ruim € 45.000,-.
Later heeft Consument van waardeoverdracht afgezien omdat Aangeslotene ongeveer 20% van de waarde in mindering wilde brengen, een bedrag van € 15.060,-. Dit hoge percentage is volgens Consument wettelijk niet toegestaan.

3.3 Aangeslotene heeft, kort en zakelijk weergegeven, de volgende verweren gevoerd.
Consument heeft geen wettelijk recht op waardeoverdracht van beide pensioenverzekeringen. Waardeoverdracht is bij het ontbreken van een wettelijk recht alleen mogelijk als alle partijen daaraan meewerken, hetgeen meestal niet het geval is.
Niettemin is Aangeslotene bereid geweest om aan waardeoverdracht mee te werken, mits het bedrijfstakpensioenfonds een actuariële gelijkwaardigheidverklaring ondertekent. Deze actuariële gelijkheid was voorgeschreven in artikel 32a lid 1 sub f van de Pensioen- en spaarfondsenwet en is thans voorgeschreven in artikel 75 jo. 71 lid 4 van de Pensioenwet. Het bedrijfstakpensioenfonds heeft deze actuariële gelijkwaardigheidverklaring niet willen ondertekenen.
Bij deze waardeoverdracht zou Aangeslotene de gehele waarde van beide pensioenverzekeringen hebben overgedragen. Blijkbaar vraagt het bedrijfstakpensioenfonds echter een hogere inkoopsom om hetzelfde nominale pensioen aan Consument te garanderen. Een waardeoverdracht zonder actuariële gelijkwaardigheid zou dan tot gevolg kunnen hebben dat Consument een aanzienlijk lager pensioen zou krijgen. Blijkens het voorgaande is de stelling van Consument onjuist dat Aangeslotene bij overdracht 20% van de waarde in mindering wilde brengen: de gehele waarde wordt overgedragen, doch met die waarde kan bij het bedrijfstakpensioenfonds slechts een pensioen met een lagere actuariële waarde worden ingekocht.
Eén van beide pensioenverzekeringen van Consument volgt de indexatie van een pensioenfonds. De andere pensioenverzekering is niet geïndexeerd, omdat de ex-

werkgever van Consument dat zo heeft vastgesteld. Consument vergeet bovendien dat een deelnemerschap aan de – wel geïndexeerde - pensioenregeling van het bedrijfstakpensioenfonds ook zijn prijs heeft. Deze indexatie zal betaald moeten worden.
Inmiddels is één polis aan een bedrijfstakpensioenfonds overgedragen. Consument is daarvan met een brief van 18 juli 2008 in kennis gesteld. Tot waardeoverdracht van de andere polis is Aangeslotene nog steeds bereid, maar Consument heeft daarvan afgezien nadat hem duidelijk werd dat hij daarmee bij het bedrijfstakpensioenfonds slechts een pensioen met een lagere waarde zou kunnen inkopen.

4. Zitting

Ter zitting hebben partijen hun standpunten nader toegelicht.
- Consument heeft aangevoerd dat Aangeslotene in 1990 al waardeoverdracht weigerde omdat dit niet wettelijk zou zijn toegestaan. In 2006 nog was de werkgever van Consument bereid om bij overdracht het verschil in waarde bij te passen. Dit laatste blijkt echter niet uit het bij de Commissie voorhanden dossier. Ook het bedrijfstakpensioenfonds dat de pensioenverzekeringen zou overnemen was er niet mee bekend.
- Aangeslotene heeft aangevoerd dat haar niet bekend was dat de werkgever in 2006 bereid was om het verschil in waarde bij te passen. Het in 1990 gedane verzoek om waarde-overdracht betreft (per definitie) een dienstbetrekking die al voor 8 juli 1994 is geëindigd, zodat geen verplichting bestond daaraan mee te werken.
Voorts vraagt Aangeslotene zich af of Consument de in artikel 10.1.a van het Reglement gestelde termijn van drie maanden nadat het oordeel van de Ombudsman hem ter kennis is gebracht, heeft in acht genomen. Omdat zij daar eerst nu op attendeert, verzoekt zij de Commissie daar ambtshalve over te oordelen.

5. Beoordeling

5.1 Wat betreft het verzoek van Aangeslotene aan de Commissie om ambtshalve te oordelen over de vraag of Consument de in artikel 10.1.a van het Reglement gestelde termijn van drie maanden nadat het oordeel van de Ombudsman hem ter kennis is gebracht, in acht heeft genomen, oordeelt de Commissie als volgt. Uit het dossier komt naar voren dat de Ombudsman op 10 juni 2008 aan Consument heeft bericht het dossier wegens onbemiddelbaarheid te sluiten, maar Consument toen niet en evenmin in de hierna te noemen brief van 21 augustus 2008 heeft gewezen op de mogelijkheid om zich binnen drie maanden nadat hem het oordeel van de Ombudsman ter kennis was gebracht tot de Commissie te wenden. Daarna heeft de Ombudsman zich naar aanleiding van een nader verzoek van Consument op 21 augustus 2008 wederom tot Aangeslotene gewend en verzocht dat verzoek in

behandeling te nemen. Op dezelfde datum heeft de Ombudsman aan Consument bericht dat Aangeslotene zich rechtstreeks tot Consument zou wenden. Op 11 september 2008 heeft Aangeslotene Consument bericht dat zij het verzoek van de Ombudsman in behandeling heeft genomen en dat zij Consument daarover binnenkort zal informeren. Bij brief van 31 oktober 2008 heeft Aangeslotene dat ook gedaan. Consument heeft vervolgens binnen drie maanden nadien het geschil aan de Commissie voorgelegd.
Uit het voorgaande leidt de Commissie af dat Consument naar aanleiding van de brief van de Ombudsman van 21 augustus 2008 kennelijk het nader bericht van Aangeslotene heeft afgewacht. Onder die omstandigheden is Consument ter zake van de niet-naleving van de gestelde termijn van drie maanden naar maatstaven van redelijkheid geen enkel verwijt te maken en neemt de Commissie op grond van artikel 10.2 van het Reglement het geschil toch in behandeling.

5.2 Tussen partijen staat niet ter discussie dat de pensioenregelingen ter zake waarvan Consument naar eigen zeggen in 1990, 1996 en 1997 en nadien wederom in 2006 en 2007 waardeoverdracht heeft gevraagd, wegens diens ontslag vóór 8 juli 1994 premievrij zijn gemaakt. Op grond van artikel 32a lid 1 sub f van de tot 1 januari 2007 geldende Pensioen- en spaarfondsenwet hoefde Aangeslotene in dat geval niet aan waardeoverdracht mee te werken en was zij daartoe alleen bevoegd indien sprake was van actuariële gelijkwaardigheid. Ook op grond van artikel 75 lid 1 jo. 71 lid 4 van de sindsdien geldende Pensioenwet is Aangeslotene ten aanzien van voormelde pensioenregelingen alleen bevoegd om aan waardeoverdracht mee te werken, indien sprake is van actuariële gelijkwaardigheid.
Aangeslotene heeft dan ook terecht geweigerd om mee te werken aan de door Consument gevraagde waardeoverdracht, aangezien het bedrijfstakpensioenfonds een actuariële gelijkwaardigheidverklaring niet heeft willen ondertekenen.
Daaraan doet niet af de door Consument ter zitting afgelegde verklaring dat in 2006 zijn werkgever bereid was om het waardeverschil bij te passen. Het was in zoverre immers aan Consument om deze voor de overdracht van belang zijnde informatie aan de daarbij betrokkenen te doen toekomen. Uit het dossier blijkt echter niet dat Consument op enig moment aan Aangeslotene en/of het bedrijfstakpensioenfonds heeft meegedeeld dat zijn werkgever bereid zou zijn om het waardeverschil bij overdracht te compenseren, in welk geval wèl aan de wettelijke eis van actuariële gelijkwaardigheid zou kunnen worden voldaan. Nu het er aldus voor gehouden moet worden dat Consument zelf heeft verzuimd de bij de waardeoverdracht betrokken partijen voldoende te informeren, kan hij Aangeslotene niet verwijten dat zij - uitgaande van de bij haar bekende stand van zaken - in overeenstemming met haar wettelijke plicht heeft geweigerd mee te werken aan de verzochte waardeoverdracht.

KiFiD
Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

6. Beslissing

De Commissie wijst, als bindend advies, de vordering af.